

St.prp. nr. 69

(2002–2003)

Tilsagn om statstilskudd til Stavanger og Sandnes kommuner og Rogaland fylkeskommune til delfinansiering av driftsutgifter ved gjennomføring av det europeiske kulturhovedstadsåret

*Tilråding fra Kultur- og kirke departementet av 23. mai 2003,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Bondevik II)*

1 Innledning

Kultur- og kirke departementet har mottatt søknad fra Stavanger og Sandnes kommuner og Rogaland fylkeskommune 17. februar d.å. med anmodning om at det blir sendt søknad til Den europeiske union om status som europeisk kulturhovedstad for Stavanger-regionen i år 2008. Søknaden følger som uttrykt vedlegg. Etter vurdering av søknaden og ønskeligheten av å fortsette og utdype det kulturelle samarbeidet med Europa, går regjeringen inn for å søke EU om at Stavanger-regionen blir tildelt status som europeisk kulturhovedstad i år 2008. Stavanger og Sandnes kommuner og Rogaland fylkeskommune har søkt om et statlig tilskudd til delfinansiering av driftsutgiftene i kulturhovedstadsåret dersom Stavanger-regionen tildeles status som europeisk kulturhovedstad. Denne proposisjonen foreslår at det gis tilsagn om et slikt ekstraordinært statlig driftstilskudd.

2 Kulturhovedstadsprogrammet

Europeiske kulturhovedsteder er et program under EUs kulturprogram, Kultur 2000. Etter avgjørelse i Rådet gis, etter nærmere regler, en europeisk by status som europeisk kulturhovedstad for et gitt år. Statusen er ventet å gi både kulturell og

økonomisk gevinst for byen og for landet som helhet, samtidig som den bidrar til å styrke forståelsen av en felles europeisk kulturtradisjon. Programmet er åpent også for land utenfor EU. Bergen fikk status som europeisk kulturby sammen med åtte andre byer i 2000. De to siste årene er det blitt utpekt to byer per år.

Ved Parlamentets og Rådets beslutning av 25. mai 1999 ble det innført en ny prosedyre for behandlingen av søknader om status som europeisk kulturhovedstad. I beslutningen fremgår det hvilke medlemsland som kan nominere byer for årene 2005–2019. Storbritannia er oppført i 2008. Artikkel fire i beslutningen gir det formelle grunnlaget for søknader fra ikke-medlemsland. Det er de nasjonale myndighetene som kunngjør nominasjonen(e) for EU minst fire år før kulturhovedstadsårets begynnelse. Det blir hvert år etablert et panel av uavhengige kultureksperter. Rådet utpeker kulturhovedstad på bakgrunn av Kommisjonens anbefaling basert på panelets rapport og synspunkter fra Parlamentet. Prosedyren for ikke-medlemsland er lik, bortsett fra at disse ikke er angitt et spesielt år og ikke kan nominere mer enn én by for angjeldende år.

3 Kulturelle vurderinger

Stavanger-regionen har lenge vært et møtested både for hjemlige tradisjoner og fremmede impulser. Kontakten med de britiske øyene, kontinentet og mot landene rundt Østersjøen har vært tett og omfattende. Stavanger-regionen har opplevd en kulturell oppblomstring de senere år, både gjennom internasjonalisering av regionen og gjennom tilvekst av nye kunstneriske produksjonsmiljøer. Byen har siden 1997 vært medlem av det internasjonale forfatterparlamentets nettverk av fribyer for forfulgte forfattere. Byen og regionen kan i dag vise til et rikt kulturliv, med stor bredde og høy kvalitet og er av Norsk Kulturforum blitt utpekt som Norges kulturkommune 2003.

Status som kulturhovedstad vil kunne videreutvikle dette og ha stor positiv betydning for norsk kultur- og næringsliv. Stavanger og regionen har gjort et omfattende arbeid i forbindelse med søknaden basert på regionalt, nasjonalt og internasjonalt samarbeid og opptrapping av kulturaktiviteter frem mot 2008. Et stort antall kulturaktører i Stavanger-regionen har vært involvert i prosessen. Søknaden er støttet med positive uttalelser fra de største byene i Norge. Stavanger inviterer til et bredt norsk samarbeid om prosjektet. Stavanger og regionen ser det som viktig at søknaden avspeiler de nasjonale prioriteringer og Norges internasjonale interesser innenfor kultursektoren. Statusen som europeisk kulturhovedstad vil bety et løft for hele det norske kulturlivet.

4 Økonomiske vurderinger

Stavanger kommune har i brev av 3. mars d.å. til Kultur- og kirke departementet lagt frem et budsjett for arrangementet som europeisk kulturhovedstad på samlet 300 mill. kroner. Av dette vil de tre regionale partene – Stavanger og Sandnes kommuner og Rogaland fylkeskommune – i henhold til fattede politiske vedtak dekke 100 mill. kroner. Private tilskuddsparter og egeninntekter forutsettes å dekke 100 mill. kroner, og det søkes om 100 mill. kroner i statlig tilskudd. Regionen påtar seg ansvaret for inntektsdelen som private tilskuddsparter og egeninntekter skal gi. Dersom man ikke klarer å skaffe hele dette beløpet, vil aktiviteten i prosjektet reduseres tilsvarende. Det fremgår av vedtak at det ikke vil bli søkt om ekstra støtte fra staten for å dekke inn eventuelle mindreinntekter.

EU yter fra 200 000 til 1 mill. euro i støtte fra EUs rammeprogram for kultur, Kultur 2000. Tildelt status som europeisk kulturhovedstad er av langt større betydning enn det finansielle bidraget fra EU. Da Bergen fikk status som europeisk kulturby i 2000, bidro staten med totalt 38 mill. kroner med utgangspunkt i et budsjett på 90 mill. kroner. Kultur- og kirke departementet vil understreke det økonomiske ansvaret Stavanger og Sandnes kommuner og Rogaland fylkeskommune har påtatt seg for kulturhovedstadsprosjektet. Statens finansielle medvirkning vil utgjøre inntil en tredjedel av driftsutgiftene i forbindelse med det europeiske kulturhovedstadsåret. Støtten er begrenset oppad til 100 mill. kroner og fordeles over årene 2006–2008.

5 Samlet vurdering

Ut fra en samlet vurdering går regjeringen inn for å søke EU ved Parlamentet, Rådet, Kommissjonen og Regionkomiteen om status som europeisk kulturby for Stavanger dersom Stortinget slutter seg til forslaget i denne proposisjonen om statlig delfinansiering av driftsutgiftene fordelt over årene 2006–2008. Stavanger-regionen har valgt året 2008 pga. sine nåværende og historiske bånd til Storbritannia, og det er derfor ikke aktuelt å søke for to eller flere alternative år for Stavanger-regionen. Stavanger har allerede etablert samarbeid med de byene som deltar i finalen for å bli nominert som kulturhovedstad av Storbritannia. Det er grunn til å regne med at samspillet mellom kulturhovedsteder i ikke-medlemsland og medlemsland vil bli tillagt langt større vekt enn tidligere, og det er derfor sterkt ønskelig å fremme en søknad for Stavanger og regionen like etter at Storbritannia har foretatt sin nominasjon i juni, slik at søknadene kan ses i sammenheng.

Kultur- og kirke departementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om tilsagn om statstilskudd til Stavanger og Sandnes kommuner og Rogaland fylkeskommune til delfinansiering av driftsutgifter ved gjennomføring av det europeiske kulturhovedstadsåret.

Tilsagn om statstilskudd til Stavanger og Sandnes kommuner og Rogaland fylkeskommune til delfinansiering av driftsutgifter ved gjennomføring av det europeiske kulturhovedstadsåret

Vi **HARALD**, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om tilsagn om statstilskudd til Stavanger og Sandnes kommuner og Rogaland fylkeskommune til delfinansiering av driftsutgifter ved gjennomføring av det europeiske kulturhovedstadsåret i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om tilsagn om statstilskudd til Stavanger og Sandnes kommuner og Rogaland fylkeskommune til delfinansiering av driftsutgifter ved gjennomføring av det europeiske kulturhovedstadsåret

I
Stortinget samtykker i at Kultur- og kirkedepartementet gir tilsagn til Stavanger og Sandnes kommuner samt Rogaland fylkeskommune om et statstilskudd på inntil en tredjedel av driftsutgiftene ved

gjennomføring av det europeiske kulturhovedstadsåret, dersom Stavanger-regionen tildeles status som europeisk kulturhovedstad i år 2008. Støtten er begrenset oppad til 100 mill. kroner og fordeles over årene 2006–2008.
